

Innhold

Forord	9
Kapittel 1 Praxisopplæringens plass	11
Hvorfor en slik bok?	12
Om praksissjokket	13
Sosialt arbeid og sosialpedagogikk	14
Et historisk tilbakeblikk på praksisopplæringen	16
Sosionomutdanningen	16
Barnevernspedagogutdanningen.	20
Fra skole via høgskole og til universitet	22
Dagens rammer for praksisopplæringen	23
Skikkethetsvurdering	25
Forskning om praksisstudier	27
Kapittel 2 Kunnskap i praksis	29
Praktisk kunnskap	31
Kunnskapsaspekter	35
Påstandskunnskap	36
Ferdighetskunnskap	39
Fortrolighetskunnskap	40
Omdømmekunnskap	42
Sammenhenger i utdanningen.	44
Eksempler fra praksis	45
Å forstå med følelsene også.	45
Det private, det personlige og det faglige	46
Praksis er etikkens visningsområde.	48
Erfaring fra livet selv	50
Hvordan flere kunnskapsaspekter er sammenbundet	53
Trening og øving i praksisopplæringen.	55
Trening og øving på utdanningen.	56

Intuisjon og gode håndgrep	58
Et kulturelt møte	60
Avslutning	62
Kapittel 3 Individuell læring i et sosialt fellesskap	63
Kompetanser	64
Sosialt læringsfellesskap	66
Sosiokulturell læringsteori	67
Mesterlære	73
Innvielse i fellesskapet	73
En trinnvis læringsmodell	75
Dreyfus-modellen relatert til sosialarbeidere.	78
Kritikk av modellen	90
Samarbeid på tvers	92
Avslutning	96
Kapittel 4 Reflekterende praksis	97
Taus kunnskap	99
Sentrale teoretikere	100
Kunnskap som innforstått forståelse.	102
Kunnskap som viser seg i handling.	103
Kunnskap som sitter i kroppen.	105
Tabubelagt og fortiet kunnskap	108
Kunnskap som estetiske og kreative uttrykk	111
Modeller for refleksjon i praksis	113
Erfaringslæring og refleksjon	114
Refleksjon i handling	117
Kritisk refleksjonsmodell	124
Digital refleksjon	127
Avslutning	128
Kapittel 5 Observasjonens funksjon og rolle i praksis	131
Hva er observasjon?	132
Aktualitet og relevans.	134
Hva slags observasjon?	135
Observasjonens tre aspekter.	137
Observasjon er årvåkenhet	137
Observasjonskunnskap og erfaring.	138

Observasjon er holdning	139
Oppgaver og formål	139
Observasjonsforberedelser	140
Observasjonssituasjonen	141
Etterarbeidet og utfordringer	142
Observasjonens etiske side	143
Avslutning	145
Kapittel 6 Praksisveiledning	147
Hva er praksisveiledning?	149
Praksisveiledningens grenseområder	151
Formål med praksisveiledning	155
Praksisveiledningens hovedfunksjoner	156
Hjelpemidler i praksisveiledning	162
Veiledningskontrakt	163
Læringskontrakt	168
Veiledning som deltakelse, handling og samtale	171
Flere læremestere	173
Studentens nærmeste utviklingssone	175
Førveiledning – veiledning i situasjonen – etterveiledning	177
Entreprenørskap og endringskompetanse	178
Refleksjon i deltakelse og samtaler	179
Faser i praksisveiledning	181
Veiledning knyttet til Dreyfus-modellen	185
Avslutning	188
Litteraturliste	189
Register	203